

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quid dicendum est de religiosis Societatis Iesu quoad eligendum
confessorem virtute Cruciatæ. §. 3

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

potest ex Urbani Bulla in sequenti *pum.* inferenda, ubi manifestè supponit, per Bullam Cruciatam in se spectatam omnibus Religiosis concedi facultatem eligendi Confessorem.

5. Neque obstant rationes, quibus Suarez movetur: nam Innocent. Alexand. & Leo X. solum dixerunt, non esse, nec fore suam mentis, quòd Bulla Cruciatæ Religiosis profit quoad potestatem eligendi Confessorem, non autem declarant, à principio non profuisse, Pontificemque primò concedentem non habuisse intentionem: quinimò, etsi illam haberet, debeat exprimeret, ut Religiosi ab usu illius facultatis censerentur excepti. Quòd verò Clemens VIII. & Paul. V. addiderint, non fuisse eorum mentem Religiosos in prædicta facultate comprehendere: non probat, à principio comprehensos non fuisse: sed probat, post Bullas Alexandri, Innocentij, Leonis, aliorumque Pontificum iam non comprehendendi. Ad rationem nego, Pontificum non fore in specie concessurum hanc facultatem Religiosis. Concessit utique, ut sic Religiosi excitarentur ad subsidium ferendum bello contra Ecclesiam inimicos, & fides dilataretur: neque illa concessio, quæ in vi privilegij reuocabilis sit, cedere potest in graue Religionis detrimentum, aliàs iniquè processisset Pius IV. anno 1561. qui Bullam hoc tenore concessit, prout Ioan. de Salas *quest. ult. in explicat. Bullæ*, testatur se vidisse: *Concede in Sanctidad, que todas las demas personas, aunque sean Religiosos, y de las Ordenes Mendicantes, sin que tengan licencia de sus Superiores, puedan tomar y se escribir para ello goçen del dicho Jubileo plenissimo, y puedan elegir Confesor Clerigo, o Religioso, el qual oida su Confesion, pueda absolver de todos sus pecados, quanto quier graues, y enormes, &c. Et infra: Y quiere su Santidad, que cada vez, que tomare esta Bula, goçen de nuevo de todas las otras, que hubieren tomado, especialmente desta gracia, de elegir Confesor, y ser absueltos plenariamente, aunque sean, como dicho es, Religiosos, o Religiosos, aunque sean mendicantes, sin licencia de sus Superiores.* At non est affirmandum, Pontificem in hac concessione peccauisse; sed, esto, minus fuerit conueniens, non tamen absolutè iniquum. Etenim, sicut aliquibus hæc facultas eligendi confessorem aniam peccandi præbet: aliis verò difficultas recurrendi ad Superiorem pro commissis, occasio est, ne statim à peccatis resurgant: sed in grauiora labantur, & continuò peiores fiant: quapropter & concessa facultas, & illius restrictio legitimos fines habere possunt. Quod verò ex Trident. adducitur, simile non est. Aliud enim est legem statuere, aliud privilegium & ex causa onerosa concedere. Privilegium namque fauorabilius debet esse, quam lex: quia id sonat nomen privilegij, præcipuè cum pro limitato tempore sit concessum. Adde Trident. non prohibere, quin pluries, quàm bis, vel ter Confessores designentur: sed præcipit, ut ad minus bis, vel ter fiat eorum designatio, quæ lex non impedit specialia privilegia: neque specialia privilegia eligendi Confessorem eam legem infringant: sed potius eius inuentum fouent.

Secundum argumentum de exceptione apposita in Cruciatam minus efficax est. Quia reuocatio caluum à Superioribus facta non est in fauorem Religiosorum, esto, cedat in illorum bonum: sed est in eorum grauamen: siquidem restringit facultatem eligendi Confessorem aliàs illis competentem: & cum concessio facultatis sit fauor, illius restrictio, & denegatio onus erit. Non igitur ea exceptio intelligi potest de hac facultate: sed de facultate, quæ in fauorem Religiosorum cedat. Deinde, illa exceptio intelligi debet de iis, quæ prius suspenderat Commissarius, aliàs exceptio non contineretur sub regula. At Commissarius facultatem referuandi casus, utpote ad gubernationem ecclesiasticam pertinentem, non suspendit: sed solum suspendit indulgentias, facultates, & privilegia à Sede apostolica concessa obtinendi absolutionem à peccatis, & censuris. Ergo ex vi illius exceptionis nullatenus infertur, Religiosos Bulla vi non posse.

6. Quapropter affirmo, etsi in prædicta concessione à principio æquè Religiosi, ac sæculares continerentur: ac post factas declarationes, & restrictiones tot Pontificum, nullatenus comprehenduntur: quia semper censetur facultas sub ea restrictione concedi: quod amplius constabit ex solutione rationum oppositæ sententiæ. Ad primam, in qua Basil. Ponce magna vim facit, tamen leuis sit considerationis, respondeo, esto privilegium onerosum plerumque non reuocetur: ac de facto reuocari potest causa iusta intercedente, etiam non soluta cõpensatione, ut prædicto loco de legib. probaui. Verum in præsentibus non reuocatur privilegium, sed restringitur aliqua ex parte ob bonum Religionis, quod minus est. Præterquam quòd hoc privilegium nemini restringitur, postquam illi est concessum: sed conceditur illi iam restrictum: ac proinde non habet locum argumentum Basil. de cõpensatione facienda. Ad secundum dico, toties restrictio à Pontificibus publicari, ut aperiens de eorum intentione constat. Adde, opus fuisse à Clem. VIII. eam restrictionem denudè statuere: quia Pius IV. eam de medio sustulit. Si verò est, eo tenore, quæ *suprà* retulimus, Bullam publicasse: & quia Pius V. solum pro Dominica Familla, &

Gregor. XIII. pro Societate eam indixerunt. Ut ergo omnibus Religiosis facultas Bullæ restrictæ competere, necessarium fuit statutum à Clement. VIII. factum. Ad tertium respondeo, ut ibi, & ad septimam dico, restrictionem illam, quæ per modum legis facta est, nulla Religiosorum acceptatione indigere: quia non versatur circa subditorum actiones: sed circa actionem legislatoris, declarando eius voluntatem in privilegij concessione, quæ declaratio ex acceptatione, vel contradictione subditorum non mutatur, ut bene Garcia *dicta 2. p. de benef. c. 5. n. 68.* notauit. Deinde hæc declaratio nullam aliam publicationem exigit præter eam, quæ possit in notitiam privilegiorum venire: quia hoc satis est, ut illis conferret, qualiter privilegium sit illis concessum. Hoc autem abundè obtinetur per publicationem Romæ factam: quia ibi Capita Religionum, & illarum procuratores existunt, quibus restrictio intimata omnibus Religiosis intimata censetur.

7. Quòd ad Nouitios attinet, *tract. 16. disp. 1. pun. 10. n. 9.* dixi, Bullam privilegio eligendi Confessorem, & absoluedi à reueruatis, vi posse: quia comparatione illorum non est restrictio facta: quippe ipsi non sunt proprie Religiosi, ex textu in cap. *Religiosi de sentent. excommunicat. & ibi Ioan. Andr. & pluribus* firmat Traque de *retrouo retractu*, l. 1. p. 1. gloss. 8. num. 29. quod verissimum est in iis, quæ odia, & non fauores spectant, ut in præsentibus. Atque ita præter Suarez *ibidem* relatum docet Rodrig. in *Bullæ §. 9. numer. 27. Henric. lib. 6. cap. 16. num. 3. & 27.*

§. III.

Quid dicendum est de Religiosis Societatis Iesu, quoad eligendum Confessorem virtute Cruciatæ.

1. Quid sit certum.
2. Statuitur Bulla Gregorij, illiusque declaratio.
3. Quibus aliqui probent, non a Cruciatæ concessione prædictam Bullam Gregor. reuocari.
4. Fit illis satis.
5. An pro peccatis non reueruatis Bulla prodesse possit.

1. Si vera est sententia, quam superiori cap. firmatam relinquo, manifestum est, Religiosos Societatis Iesu non posse Bulla Cruciatæ, vi, quoad eligendum Confessorem, & absolutionem à reueruatis obtinendam, cum Bulla Clementis VIII. edita anno Domini 1599. Nouembr. 23. omnes Religiosos vtriusque sexus comprehendat, sub quibus necessario omnes, qui in Societate vota biennij emisserunt, intelliguntur. Sed, quia non desunt Doctores, qui censent, Bullam Clementis VIII. & illius de facultate Cruciatæ eligendi Confessorem restrictionem, vim non accepisse, eò quòd à pluribus Religiosis recepta non fuerit: tamen ab aliquibus admittuntur: enim, esse necessarium, à maiore parte Religionum acceptam fuisse, ut vim aliquam sortiretur, placuit figuratim de Religiosis Societatis Iesu hanc quæstionem enodare.

2. Pro cuius decisione præmitto, Gregorium XIII. in sua Bulla, quæ incipit, *Decet Romanum Pontificem*, edita 3. Maij anno 1575. & referuntur in Com. priuil. Societ. Iesu, verbo, *Absolutio §. 11. & verbo, Cratiarium vsus §. 2.* vsum Cruciatæ, & quoruncumque indulutorum, quoad potestatem eligendi Confessorem, sub iis verbis prohibere. [Ne quis autè apostolicorum indulutorum prætextu regularem, ac exemplarem instituti prædictæ Societatis disciplinam, quam modis omnibus retineri, & conservari volumus, dissoluere, aut relaxari præsumat, non esse, nec fore vnquam mentis nostræ, aut Sedis apostolicæ, ut personæ Societatis absque expressa Superiorum eiusdem Soc. licentiã tratur facultatibus: quæ in Iubileis, Bullis Cruc. confessionalibus, aut aliis quibuscumque apostolicis indultis, siue Communitatibus, siue priuatis personis, siue piis locis, aut quomodocumque aliter hæctenus concessæ sunt, aut in posterum conceduntur, etiam in illis expressè indulgearur, ut omnes Regulares etiam Mendicantes, huiusmodi facultatibus vi possint: si quòd autem vsus aliquarum ex prædictis facultatibus personis de dicta Societate ab eiusdem Societatis Superioribus concederetur, ut nulli earum liceat, nisi intra numerum eorum, qui ad cõfessiones personarum eiusdem Domus, aut Collegij audiendas deputati sunt, Confessarium eligere, nisi ratione iuramentis, aut alia de causa ab eisdem Superioribus aliis Cõfessariis intra, aut extra Societatem cõfitei facultas ad id specialiter daretur, apostolica auctoritate, tenore præscripti, perpetuò declaramus, statuiamus, & ordinamus: secuti que facta irrita, & inania fore decernimus.] Deinde ipse Greg. 29. Octobr. 1584. prout referuntur *verbo, Cratiarium vsus §. 2.* declarauit, viue vocis oraculo, mentis usque non esse, ut per Bullas Cruciatæ, aut Iubileorum, vel alias similes concessiones, sub quacumque derogatione, aut temporè etiam in eis dicatur, quacumque prohibitione sublata, vel etiam viue vocis oraculo Pontificis S. Petri, aut quibuscumque

alibi hætenus factas, vel in posterum faciendas, censetur derogat uniuersis regulis, aut ordinationibus Societatis, præcipue uero indulto illi per eundem Gregor. XIII. die Maij. 1775. concessio scilicet, ne personis Societatis absque expressa superiorum eiusdem licentia uel licentia facultatis in iudicibus, Bullis Cruciatæ, confessionibus, aut aliis quibuscunque apostolicis indultis quomodocunque hætenus concessis, & in posterum concedendis. Declarauit præterea, posse superiores, dum huiusmodi licentiam concedit, limitare eam ad vnum uel alterius facultatis, & prohibere vsum reliquarum, etiam eadem Bulla, aut indulto contentarum. Quas concessionem nemini esse potest dubium à Societate admittas esse: ac proinde esto, bulla Clement. VIII. recepta non sit, ideoque vim non fuerit sortita, religiosi Societatis Cruciatæ uel non possunt ex prohibitione facta à Gregor.

3. Verum aliqui, disciplina regulari minus intenti audent affirmare noua bullæ cruciatæ concessione cum clausulis derogatorijs omnes prædictas restrictiones, & limitationes de medio tolli, posseque Religiosos quoscuque, etiam Societatis, uel Bulla Cruciatæ ad eligendum Confessorem, ac si nulla illis restrictio facta esset. Cui modo dicendi non leuiter fauet Urban. VIII. in bulla edita ult. Martij. 1269. ubi inquit: *Cum ratio doceat, & experientia comperit, si Religiosis ualde perniciosum existere, ut eorum Religiosis licentia sit, Confessarij sibi eligere. Et licet feliciter recordar. Gregor. XIII. ac Clemens octauus, & Gregor. XV. Romani Pontifices, prædecessores nostri, per suas in forma beatis litteras, expressè prohibuerint, ne Religiosi Societatis Iesu facultatis Cruciatæ sanctæ uel absque Superiorum suorum licentia valerent nihilominus, quia nonnulli existimant, ex clausulis litterarum dictæ Cruciatæ cuiuscunque ipsius Societatis priuilegio derogari, & propterea ipsi Religiosi huiusmodi facultatis uel licentiam esse, speciali ad hoc nostro & apostolice Sedis opportuno remedio necesse sit. Nam, si nouum remedium necessarium est; Ergo sentit Pontifex, prædictis bullis Gregor. XIII. Clement. VIII. & Gregor. XV. non satis esse prouidum. Præterea, cum referat Pontifex sententiam illorum Doctorum, qui affirmant, ex clausulis Cruciatæ nostris priuilegijs in contrarium derogari, potestatemque eligendi confessorem Religiosum integrè communicari, non damnari, nec reprobatur, imò tacitè eam approbat, asserens, necesse esse de opportuno remedio prouidere.*

4. Sed hæc leuia sunt: nam ut ex superiori puncto constat, Bulla cruciatæ solum facultates, indulta, & priuilegia, quæ illius uisui obstat possunt, reuocari: sed restrictionem, & limitationem facultatis in eadem Bulla concessæ, quæ priuilegia non sunt censenda. Neque obstat, Pontificem referentem illorum sententiam, qui affirmant, clausulis bullæ prædictas restrictiones derogare, non condemnasse: fat enim in actu exercitio, & opere ipso damnauit nouam prohibitionem utendi cruciatæ expellens, quæ licet simpliciter necessaria Religiosis Societatis non esset; erat tamen opportuna ad falsam illorum sententiam de reuocatione priuilegiorum nostrorum comprimendam. Igitur Urbanus VIII. in prædicta Bulla inquit: *Non pro nostri pastoralis muneris debito, ea quæ ipsius Societatis quieti, & pacifico statui, ac obita Superioribus obedientia seruanda, & opportuna esse cognoscimus, salubriter prouidere uolentes, motu proprio, & ex certa scientia maturaque deliberatione nostra, ac de apostolica potestate plenitudine, hæc nostra perpetuè ualitura constitutione sancimus, nulli Religiosorum eiusdem Societatis licere facultatibus Cruciatæ huiusmodi in quacunque mundi parte publicata, uel publicanda, quoad eligendum Confessarium, & obtinendam absoluiionem à casibus reueruatis uel; neque eis quoad eligendum Confessarium, & obtinendam absoluiionem prædictam facultatem Cruciatæ huiusmodi suffragari, minusque prædictas litteras sub quibuscunque eiusdem Cruciatæ concessionibus, extensionibus, prorogationibus, & confirmationibus factis, & pro tempore quomodolibet faciendis comprehendere: si que per quoscuque iudices ordinarios, & delegatos, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definituri debere, ac irritum, & inane sit locus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter, uel ignoranter contigerit, decernimus. Non obstantibus, &c. Quæ litteræ in omnibus Collegijs publicatæ fuerunt; esto id necessarium non esset. Ex quibus nullus relinquatur locus dubitandi, nemini à Societate licere uel Bulla Cruciatæ ad eligendum Confessorem, & obtinendam à reueruatis absoluiionem: neque noua Bulla cruciatæ concessione prædictam restrictionem reuocari, nisi illius fuerit mentio expressa. Quod restrictius procedit, dum Urbanus VIII. uisit, qui temere præsumitur noua cruciatæ concessione reuocare remedium, quod ipse motu proprio, & ex certa scientia, & matura deliberatione iudicauit opportunum Religiosorum statui, concedereque facultatem liberam eligendi Confessarium, quam ipse, cum ratione, tum experientia comperit esse affirmat Religionibus ualde perniciosam existere.*

5. Superest decidendum, an saltem pro peccatis non reueruatis possint Societatis Religiosi eligere uirtute bullæ Confessarij, qui eos absoluat? Et breuiter respondeo, si uera est sententia, ut mihi uerissima uidetur, cruciatæ noua concessione non reuocari restrictionem factam à Clement. VIII. & specialiter pro Religiosis Societatis Iesu à Gregor. XIII. nullatenus possunt Religiosi Societatis uel Bulla cruciatæ ad eligendum Confessorem, etiam pro non reueruatis: quia absoluiio facultatis eligendi Confessarium absque licentia prælati est, in nostra bulla indirecta, cum clausula irritante. Atque ita Suar. tom. 4. de relig. tract. 8. l. 2. capit. 16. à numer. 3. usque ad 16. At si sustineamus sententiam illam parum probabilem, nouam, inquam concessione cruciatæ prædictas restrictiones, declarationes, seu priuilegia de medio tolli, solumque esse spectandum motum proprium nouiter concessum Urbani VIII. existimo probabilius, posse Religiosos Societatis eligere Confessarium, qui eos à non reueruatis absoluat: quia Urban. 9. 1. 11. in prædicto motu proprio solum interdicit electionem Confessarij in ordine ad obtinendam absoluiionem à non reueruatis, ut colligi potest ex illis uerbis bis repetitis. Nulli Religiosorum Societatis licere facultatibus cruciatæ huiusmodi in quacunque mundi parte publicata, uel publicanda, quoad eligendum Confessarium, & obtinendam absoluiionem à casibus reueruatis, uel; neque eis quoad hanc eligendi facultatem cruciatæ huiusmodi suffragari. Cum enim electio Confessarij solum esse possit ad obtinendam absoluiionem à reueruatis, & non reueruatis, exprimens Pontifex, & excipiens absoluiionem à reueruatis, tacitè electionem Confessarij ab obtinendam absoluiionem à non reueruatis permittit. Præterea id ipsum indicat dictio illa, quæ copulat uerbum antecedens cum sequenti, & illius est declaratio, ex leg. Scia. 20. §. Caio. ff. de secundo instructo. ubi Bartol. num. 1. leg. Titia reuocatores. §. Nihil ff. de legatis, 1. Nam esto, uarias significationes sortiatur, ut uideri potest in Euerard. in loco à natura copula. per totum, quas breuiter collegit Gonzalez reg. 8. Cancell. gloss. 3. in præsentem autem manifestum est, appositam esse ad declarationem uerbi antecedentis, quod commune erat iuxta ea, quæ tradit Rota decis. 327. numer. 3. part. 2. dicitur Socin. iunior. conf. 181. numer. 35. l. 2. Et ita sola electio Confessarij ad obtinendam absoluiionem à reueruatis interdicitur. Permittitur ergo electio Confessarij pro absoluiione à non reueruatis obtinenda.

§. IV.

De facultate Confessarij absoluiendi à censuris, & penis.

1. Ab omnibus censuris Confessarij absoluiere potest.
2. Non potest absoluiere à cessatione à diuinis.
3. A qua irregularitate sit certum, non posse Confessarium absoluiere.
4. Ab irregularitate ex delicto tantum, plures consent absolui posse.
5. Probabilius est, à nulla irregularitate, uirtute Cruciatæ, absolui posse.
6. Opposita fundamenta dissoluantur.
7. A quibus censuris absolui possit. Proponitur dubitandi ratio.
8. A qualibet absolui potest.
9. Quid dicendum de licita absoluiione.
10. Satis sit rationi dubitandi.

1. **C**ertum est, Confessarium uirtute bullæ absoluiere posse ab excommunicatione, suspensione, & interdicto: quia uerè sunt censuræ, iuxta textum in cap. Quarenti de uerbis significati. & in prædicta Bulla datur facultas absoluiendi ab omnibus censuris.

2. Duplex tamen est difficultas. Prima, an uirtute huius facultatis absoluiere Confessarius possit à cessatione à diuinis. Et ratio difficultatis est: quia cessatio à diuinis species est interdicti, & censura, ut tradit Couarun. cap. Alma. 2. p. §. 2. in princip. Sæus in 4. disp. 22. quest. 3. art. 1. Si igitur uirtute cruciatæ absoluiere Confessarius potest ab interdicto, & à qualibet censura, etiam à cessatione à diuinis, uideatur absoluiere posse. Sed omnino oppositum tenendum est: quia cessatio à diuinis non afficit personam, pro cuius causa imposta est; sed afficit locum sacrum, in quo diuinas laudes filere facit. At uirtute cruciatæ, qui illam habet absolui potest à censuris contractis, non locus sacer: ergo uirtute cruciatæ tolli non potest cessatio. Deinde cessatio à diuinis, esto, species esset interdicti localis, & censura; est tamen censura quæ solum per iudicem loco sacro imponitur: censura, pro qua Bulla potestatem absoluiendi concedit, est censura, quam absoluiendus contrahere ipso iure potest. Ergo pro cessatione à diuinis nulla in Bulla conceditur facultas, licet nec pro interdicto locali & tradit Rodrig. additionib. ad Crucia. §. 9. num. 60. Villalob. claus. §. 2. n. 26. & 27.

3. Secunda, & grauior difficultas est, an uirtute bullæ ad irregularitatem possit absolui? Et quidem de irregularitate im-